

Kompromis w sprawie strategii czeskiej polityki zagranicznej

20 lipca czeski rząd przyjął pierwszy od ośmiu lat dokument definiujący strategię i priorytety polityki zagranicznej. NATO i Stany Zjednoczone uznano w nim za gwarantów czeskiego bezpieczeństwa, a państwa UE za kluczowych partnerów gospodarczych i politycznych, przy czym mianem strategicznych partnerów w Europie określono Niemcy i Polskę. Nowa koncepcja polityki zagranicznej Republiki Czeskiej jest wyrazem konsensusu w centroprawicowej koalicji między obozem sceptycznym wobec pogłębiania integracji europejskiej a zwolennikami włączenia Czech w główny nurt UE.

Zgodnie z nową koncepcją polityki zagranicznej kluczowe znaczenie dla Czech ma utrzymanie wpływu Europy na stanowienie porządku międzynarodowego. Dokument odzwierciedla realne możliwości czeskiej dyplomacji, wskazując na ograniczone znaczenie indywidualnych działań i akcentując rolę dyplomacji wielostronnej we wzmacnianiu siły czeskich argumentów. Zgodnie z koncepcją, kluczowym sojusznikiem Czech pozostają Stany Zjednoczone, a jako strategicznych partnerów w Europie wymieniono Niemcy i Polskę. Czechy zamierzają w dalszym ciągu angażować się w unijną politykę względem sąsiadów, przede wszystkim w obszarach Bałkanów Zachodnich, Europy Wschodniej, Kaukazu Południowego i Bliskiego Wschodu. Istotna część tekstu poświęcona jest pomocy transformacyjnej i rozwojowej. Choć w Czechach najprawdopodobniej nie powstaną elementy tarczy antyrakietowej, w koncepcji poparto kontynuację prac nad tym projektem w ramach NATO.

Pierwsza wersja koncepcji polityki zagranicznej, przedłożona rządowi 15 czerwca przez szefa MSZ, lidera konserwatywnej partii TOP 09 Karela Schwarzenberga, została odrzucona po krytyce ze strony premiera Petra Nečasa i ministra obrony Alexandra Vondry (obydwaj z Obywatelskiej Partii Demokratycznej). Ich zdaniem w pierwotnej wersji zbyt małą uwagę poświęcono NATO, koncentrując się przede wszystkim na polityce unijnej. Podobne zarzuty formułował prezydent Václav Klaus. Wersja przyjęta przez rząd definiuje UE i NATO jako dwa filary, na których oparta jest czeska polityka zagraniczna. <grosz>